വിശ്വം വൈ ബ്രഹ്മതന്മാത്രം സംസ്ഥിതം വിഷ്ണുമായയാ ഈശ്വരേണ പരിച്ഛിന്നം കാലേനാവ്യക്തമൂർത്തിനാ (3-10-12)

വിദുരരുടെ അഭ്യർത്ഥനയനുസരിച്ച് മൈത്രേയൻ സൃഷ്ടിയെക്കുറിച്ചിങ്ങനെ വിവരിച്ചു:
ഭഗവാനപ്രത്യക്ഷനായിക്കഴിഞ്ഞ് വീണ്ടും നൂറു ദേവവർഷങ്ങൾ ബ്രഹ്മദേവൻ തപസ്സനുഷ്ടിച്ചു. പിന്നീട്, താൻ നിലകൊള്ളുന്നതാമരയും ചുറ്റുമുള്ള പ്രളയജലവും കാറ്റിലാടിയുലയുന്നതായി ബ്രഹ്മാവിനു തോന്നി. വിശ്വത്തിനെ പ്രകടിതാവസ്ഥയിലേക്കു നയിക്കാൻ ഈ താമരയെത്തന്നെയാശ്രയിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ച്, ബ്രഹ്മദേവൻ അതിലേക്കിറങ്ങിച്ചെന്ന് താമരയെ മൂന്നായിപ്പിളർന്നു. ഇങ്ങിനെയുണ്ടായ മൂന്നുലോകങ്ങളിലും കർമ്മബന്ധിതനായജീവൻ കർമ്മ-പ്രാരാബ്ധങ്ങളെ അനുഭവിച്ചു തീർക്കുന്നു. മറ്റുയർന്നതലങ്ങളിലുള്ള ലോകങ്ങൾ നിസ്സ്വാർത്ഥരും ദിവ്യരുമായിട്ടുള്ളവർക്കു വേണ്ടിയത്രെ. ഭഗവാൻ മാത്രമായിരുന്ന വിശ്വത്തിൽ കാലത്തിൻെറ പ്രത്യക്ഷാവസ്ഥയിലൂടെ പഞ്ചഭൂതങ്ങളിൽ മാറ്റങ്ങളുണ്ടായി. സ്വയം അനാദിയും അനന്തവുമാണ് ഭഗവാനെങ്കിലും പ്രകടിതവും അല്ലാത്തതുമായ എല്ലാം ഭഗവൽപ്രഭാവങ്ങൾ മാത്രമത്രേ. ഒൻപതുവിധത്തിലാണ് സൃഷ്ടികൾ. പത്താമത്തേത് ഭഗവൽപ്രകൃതിയും സൃഷ്ടികർത്താവിൻെറ സ്വയം മാറ്റവുമാണ്. ആദ്യത്തെ ആറെണ്ണം ഭഗവൽപ്രകൃതിയിൽ നിന്നുമുൽഭവിക്കുന്നു. മറ്റുമൂന്നെണ്ണം ബ്രഹ്മാവിൻെറ സൃഷ്ടികളാണ്. അവയും അന്തിമവിശകലനത്തിൽ ഭഗവൽലീലതന്നെയാണെന്നുകാണാം.

1) മഹത്: വിശ്വബോധവും ബുദ്ധിശക്തിയും ചേർന്ന ഊർജ്ജസ്രോതസ്സ്. 2) അഹങ്കാരം: അഹം 3) സ്ഥൂലരൂപങ്ങൾക്ക് കാരണമായ സൂക്ഷ്മങ്ങളായ പഞ്ചഭൂതങ്ങൾ 4) ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ: കർമ്മേന്ദ്രിയങ്ങളും ജ്ഞാനേന്ദ്രിയങ്ങളും 5) സാത്വീക അഹം: ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ അധിദേവതകൾ. 6)തമസ്സ്: അജ്ഞാനം, സത്യത്തെ മൂടുന്ന മായാമൂടുപടം 7) ആറുതരത്തിലുള്ള അചരസൃഷ്ടികൾ: പൂക്കാതെ തന്നെ കായ്കനികൾ തരുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾ. വർഷാവർഷങ്ങളിൽ പൂത്തുകായ്ച്ചുമരിക്കുന്ന ചെടികൾ. കട്ടിയുള്ള തോലോടുകൂടിയ വൃക്ഷങ്ങളിൽ പടർന്നുകയറുന്ന വള്ളിച്ചെടികൾ. വൃക്ഷങ്ങളിൽ പടർന്നു കയറാത്ത ചെടികളും പൂത്തുകായ്ച്ചു ഫലംതരുന്ന വൃക്ഷങ്ങളും. മണ്ണിനടിയിൽനിന്നു പോഷകം വലിച്ചെടുത്തു ജീവിക്കുന്നവകൾ. ജീവൻെറയംശം തുലോം അപ്രത്യക്ഷമായിരിക്കുന്ന അചരങ്ങൾ. 8) മൃഗങ്ങൾ: ഭൂമിക്കു സമാന്തരമായിനിന്ന് സമയബോധമോ യുക്തിബോധമോ ഇല്ലാതെ സഹജവാസനകൾക്കനുസൃതമായി ജീവിക്കുന്ന മൃഗങ്ങൾക്ക് ഇന്ദ്രിയങ്ങളാണ് പ്രധാനം. ഇവയുടെ കൂട്ടത്തിൽ 28 ഇനങ്ങളുണ്ട്. ഒറ്റക്കുളമ്പുള്ളവ, ഇരട്ടക്കുളമ്പുള്ളവ, അഞ്ചുനഖങ്ങളുള്ളവ, ആകാശത്തിലെ പക്ഷികൾ എല്ലാം ഇക്കൂട്ടത്തിൽപ്പെടുന്നു. 9) മനുഷ്യജീവികൾ: വിശ്രമമില്ലാത്തവരും, അനന്തമായ പരിശ്രമശീലം കയ്യിലുള്ളവരും, ദുഖ:ജന്യവും വേദനാധിഷ്ഠിതവുമായ ഇന്ദ്രിയസുഖ ഭോഗങ്ങൾക്കടിമകളുമാണ് മനുഷ്യർ. 10) മുനിമാർ, സനകാദികൾ തുടങ്ങിയവർ: ഭഗവൽപ്രകൃതിയും ബ്രഹ്മാവും ചേർന്നു സൃഷ്ടിച്ചവരത്രേ ഇവർ.

ഇവരെക്കൂടാതെ ഭഗവത്സൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ടവർ വേറേയുമുണ്ട്. ദേവതകൾ, പിതൃക്കൾ, രാക്ഷസന്മാർ, ദേവഗായകർ, അപ്സരസ്സുകൾ, യക്ഷന്മാർ, സിദ്ധപുരുഷന്മാർ, അതിഭൌതികശക്തിയുള്ളവർ, ദേവകവികൾ, വിദ്യാധരന്മാർ, ഭൂതപ്രേതാദികൾ, പിശാചുക്കൾ, കിന്നരന്മാർ, കിമ്പുരുഷന്മാർ, അശ്വമുഖന്മാർ എന്നിവരെല്ലാം ഇതിൽപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും വിദുരരേ, ഈ ജീവജാലങ്ങളിലെല്ലാം സ്വയംപ്രകടമായി നിലകൊള്ളുന്നത് ആ ഭഗവാൻതന്നെയെന്നറിഞ്ഞാലും.